

*V. Flec -
sekretariát*

Čtvrtletní

Z P R A V O D A J

**Českomoravské psychologické
společnosti**

č. 16/1993

Hrnčíková

Vydává Českomoravská psychologická společnost
Oldřichova 19, 128 00 Praha 2
tel.: 69 26 496

Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha čj.
310/93-NP ze dne 25. 2. 1993.

prosinec 1993

Komora

Dr. Gjurič požádal organizační výbor parlamentu o zařazení návrhu zákona O psychologické komoře ČR na pořad jednání. Zároveň žádal o zkrácení lhůty k projednávání, protože jde o materiál, který už prošel jednáním dvou parlamentních výborů, což organizační výbor schválil. Proto už byl vydán sněmovní tisk paragrafovaného znění textu zákona, tisk byl i přikázán dvěma výborům parlamentu. Bohužel definitivní schválení tohoto postupu je v kompetenci pléna parlamentu a to neschválilo zkrácenou lhůtu, takže dr. Gjurič byl nucen znovu podat tzv. zásady. Teprve na ně navazuje paragrafované znění. Zdá se, že rozhodnutí pléna je ovlivněno čekáním na centrální zákon o komorách, který měl být hotový v září, ale jeho příprava se protahuje.

Protože nechceme riskovat a spoléhat pouze na zákon O psychologické komoře ČR, snažíme se i upozornit na nedokonalosti v Živnostenském zákoně, kde psychologická profese je vedena jako volná živnost a navíc se pod Živnostenský zákon nevejde řada psychologických specializací (viz uvedený dopis ministru Dybovi). Zdá se, že ministr Dyba, který připravuje jak nový Živnostenský zákon, tak Zákon o komorách, chápe naše starosti (dle dr. Gjuriče, který se těchto jednání účastnil) a je ochoten ke spolupráci s námi.

Hana Junová

Z jednání Rady

A opět o penězích ...

Finanční situace nás donutila k redukci personálního obsazení sekretariátu ČMPS. Protože nechceme, aby to bylo provázeno nižší kvalitou "servisu", prosíme o spolupráci.

Velmi by nám ulehčilo situaci, kdyby každý, kdo změnil adresu domů nebo do práce, příp. telefon (hlavně pražští kolegové při současném přečíslování pražské sítě!), nám tuto změnu oznámil.

Dále připomínáme nepracujícím důchodcům, že mají nárok na slevu členského poplatku na 50,- Kč za rok. Bohužel vás nemůžeme přeřazovat jen podle data narození. Někdo může přestat pracovat dříve, jiný naopak pracuje ještě dlouho přes oficiální důchodovou hranici, jiný má třeba důchod invalidní. Proto vás prosíme, abyste nás informovali co nejdříve, abychom mohli včas zařídit vše potřebné.

Studenty přeřazujeme mezi "výdělečně činné" po 2 letech od podání přihlášky (máme zkušenost, že se do ČMPS hlásí většinou až studenti vyšších ročníků). Dostane-li studující student složenku s vypsanou plnou výší poplatku, má samozřejmě právo se ozvat.

Hana Junová

Z korespondence

doc. ing. Karel Dyba, CSc.
ministerstvo hospodářství

V Praze dne 12.11.1993

Vážený pane ministře,

zástupci jednotlivých psychologických asociací jednali dne 1. 11. 1993 o připravovaném zákoně o psychologické komoře a o novele Živnostenského zákona.

V souvislosti se Živnostenským zákonem se shodli na závěru, že psychologická činnost by měla být zařazena mezi živnosti vázané. Podmínkou k udělení živnosti by mělo být:

a) řádně ukončené jednooborové studium psychologie na české vysoké škole univerzitního typu, (event. na zahraniční vysoké škole, které bylo státem uznáno za rovnocenné) a 5 let odborné psychologické praxe. Nebo

b) řádně ukončené vysokoškolské studium psychologie v kombinaci s jiným oborem, specializační vzdělání v některém z psychologických oborů a 10 let odborné psychologické praxe.

Průkazy způsobilosti:

vysokoškolský diplom, potvrzení pracoviště o potřebné praxi, v případě b) osvědčení o specializačním vzdělání.

Doufáme, že se tím zamezí nejkřiklavějším případům neodborné psychologické činnosti a bude zajištěna určitá ochrana klienta před někdy i ireverzibilním poškozením. Skutečnou garanci kvalitní psychologické služby a ochrany klientů může ovšem zajistit až navrhovaný zákon o psychologické komoře.

PhDr. Hana Junová
předsedkyně ČMPS

Předseda branně-bezpečnostního výboru
poslanec Vladimír Šuman

V Praze dne 30.6.1993

Vážený pane poslanče,

v současné době se množí otázky související s problematikou výběru pracovníků soukromých bezpečnostních služeb a s tím úzce související problematikou držitelů zbrojních pasů.

Chceme přispět jako Asociace klinických psychologů k tomu, aby připravované zákony a) o soukromých bezpečnostních službách a b) o střelných zbraních a střelivu přinesly výsledky, které jsou od nich očekávány. T.j. eliminovat rizikové osobnosti pomocí objektivních klinicko-psychologických metod. Navrhujeme tedy, aby klinicko-psychologické vyšetření bylo v zákoně zakotveno jako dokladová součást jak pro udělení licence u uchazečů o zbrojní pas, tak i u zájemců o službu v těchto bezpečnostních agenturách.

Návrh na obsah takového specializovaného vyšetření pro uchazeče o zbrojní pas jsme podali na Ministerstvu zdravotnictví pro

účely prováděcí vyhlášky MZ ČR. Kopii návrhu přikládáme. Jelikož psychologický stav a struktura osobnosti je jedním z nejdůležitějších aspektů pro posouzení způsobilosti žadatelů, nabízíme spolupráci při přípravě těchto zákonů.

V případě Vašeho zájmu kontaktujte prosím, Asociaci klinických psychologů Čech, Moravy a Slezska, Břehová 3, 110 00 Praha 1.

PhDr. Blanka Čepická
předsedkyně pražské pobočky AKP

PhDr. Jiří Růžička
prezident AKP Čech, Moravy a Slezska

Ministr vnitra ČR
Jan R U M L

V Praze dne 7. 11. 1993

Věc: Žádost o přijetí zástupců Asociace klinických psychologů Čech, Moravy a Slezska.

Vážený pane ministře,

Asociace klinických psychologů Vás žádá o audienci ve věci vyjasnění požadavků na psychologické posouzení uchazečů o zbrojní pas včetně nutnosti psychologického posouzení uchazečů o práci v civilních bezpečnostních agenturách.

Díky nekvalitnímu Živnostenskému zákonu (psychologické poradenství jako volná živnost) může posuzovat a vydávat příslušné vyjádření každý - i nepsycholog.

V poslední době se množí zneužívání střelných zbraní s poukazem na to, že příslušný člověk prošel psychologickými testy. Kliničtí psychologové se opakovaně snažili přispět nabídkou své odbornosti do připomínkového řízení již do původních zásad nového federálního zákona o střelných zbraních a střelivu. V červnu t.r. jsme nabízeli spolupráci branně-bezpečnostnímu výboru parlamentu ČR. Vše bez adekvátní odezvy.

Výrazně se obáváme komercializace celého problému. Již nyní je otázka psychologického vyšetření zuřována na psychologické testování, což je nepřipustné. Pro společnosti začíná mít tento neodborný přístup dost katastrofické následky a velmi diskredituje celou psychologickou odbornost. Asociace klinických psychologů se domnívá, že celá problematika způsobilosti k užívání střelných zbraní a služby v civilních bezpečnostních agenturách je ve své vážnosti stále silně podhodnocována.

Proto Vás žádáme o audienci.
(Pro urychlení je možné schůzku telefonicky domluvit přes tel.č.: 2496 2866 nebo 2496 2124 - Dr. Čepická).

vyřizuje v zastoupení:
PhDr. Blanka Čepická
předsedkyně pražské pobočky AKP

PhDr. Jiří Růžička
prezident AKP Čech,
Moravy a Slezska

Oznámení o XVIII. Olomouckých psychologických dnech

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

předkládáme vám v předstihu k posouzení varianty odborné konference ČMPS. V uplynulých letech vznikla tradice Olomouckých psychologických dnů - mezioborového setkání psychologů. Rok 1992 tradici upevnil, rok 1993 mírně zpochybnil, neboť se přihlásila a dostavila početně menší sestava profesně vyhraněných psychologů, což na druhé straně pomohlo homogenizovat a zvýšit kvalitu přednesených sdělení. Pro rok 1994 se tedy otevírají dvě základní možnosti:

- organizovat opět cca třídenní polytematickou konferenci, zahrnující i Valnou hromadu ČMPS (individuálních členů),
- organizovat 2-3 denní konferenci se zřetelnou odbornou profilací (např.: okruh "dítě", okruh "terapie", okruh "výzkum" apod.).

Pro první variantu by svědčila možnost mezioborových kontaktů a výměn, dále již zmíněný prostor pro organizační otázky ČMPS a snad i jiné důvody. Druhá varianta se zdá být více reflektující současný odstředný pohyb: doba nepřeje "cestákům" a každý pečlivě volí své výjezdy vzhledem k očekávaným odborným či jiným ziskům.

Rada ČMPS se necítí být povolána k tomu, aby rozhodla za členy. Prosíme vás proto o laskavé zvážení předložených (či dalších) možností a o sdělení vaší preference. Odpovědi došlé do konce února 1994 bude považovat za vox populi a rozhodnutí vzejde z převahy zájmu. Protože musíme s lítostí konstatovat, že návratnost (odezva) názorů na některé předchozí výzvy byla minimální, dovolujeme si požádat o překonání nechtutí a zaslání vyplněného anketního lístku.

Děkujeme.

Za Radu ČMPS:
PhDr. Vladimír Řehan

Anketní lístek - stanovisko k organizaci psychologické konference

- a. Dávám přednost třídenním mezioborovým Olomouckým psychologickým dnům
 - a.1. Počítám - nepočítám se svou aktivní účastí, ale účastním se
- b. Dávám přednost účasti na dvoudenní tematicky vyhraněné konferenci
 - b.1. Navrhuji tento tematický okruh
 - b.2. Pokud bude tato konference uspořádána, účastním se aktivně - pasivně

Pozn.: zakroužkujte variantu dle své volby

_____ podpis

Kurz

Jane Rainwater, autorka knihy *You are in charge*, která vyšla v českém překladu pod názvem *Veźměte život do svých rukou* (právě na trhu), nabízí uspořádání zážitkové skupiny jako prvního stupně výcviku v psychosyntéze. Předběžná doba konání je květen 1994, počítalo by se nejspíše s termínem od středy do neděle, tedy 5 dní. Podrobnější informace o místě konání a přesném datu oznámíme v březnovém Zpravodaji. Cena kursu pro individuální členy ČMPS je 500,- Kč, pro kolektivní členy 600,- Kč a pro nečleny 700,- Kč.

Zájemce prosíme, aby se nejpozději do konce ledna 94 přihlásili na adresu: PhDr. Alena Hnídková,
Krejčího 18, 180 00 Praha 8.

Oznámení sekcí a komise ČMPS

Sekce obecné a teoretické psychologie

zve na přednášku: "Teoretická východiska studia psychologických faktorů prevence kardiovaskulárních chorob".

Přednáší PhDr. Vladimír Kebza, CSc.

Přednáška se bude konat ve středu 23. března 1994 ve 14,30 hod. v Psychologickém ústavu AV ČR, pobočka 1, Husova 4, Praha 1, (místnost č. 214).

PhDr. Miluše Sedláková
předsedkyně sekce

Sekce pedagogické psychologie

zve na přednášku

PRAŽSKÉ SKUPINY ŠKOLNÍ ETNOGRAFIE

Principy práce školní etnografie a její ukázky na tématu "typy žáků".

Přednáška se bude konat ve středu 12. ledna 1994 od 16,30 hod. v posluchárně Pedagogické fakulty UK Praha, R 304 (Praha 1, M. D. Rettigové 4).

Za výbor sekce:
PhDr. Isabela Pavelková, CSc.

Etická komise ČMPS

Při Radě Českomoravské psychologické společnosti působí etická komise. Jejími členy jsou kolegyně a kolegové dlouhodobě se zabývající etickými otázkami práce psychologa a zastupující i různé oblasti aplikace psychologie. Komise monitoruje problematiku psychologické činnosti ze svého aspektu, reaguje na jednotlivé situace a události, např. v případech nekompetentního nabízení psychologických služeb, a podle potřeby vypracovává stanoviska. Komise je k dispozici psychologické veřejnosti, připravena spolupracovat při řešení konkrétních problémů. Uvítá podněty ke své práci (na adresu sekretariátu společnosti). Jedním z úkolů je zpracování etického kodexu psychologa, samozřejmě v úzké součinnosti s asociacemi.

PhDr. Jaroslav Šturma

Českomoravská psychologická společnost - sekce klinické psychologie
Pracovní skupina pro psychologii při České pediatrické společnosti
Psychologická sekce Psychiatrické společnosti ČLS JEP

pořádají společně

74. klinicko-psychologický den.

který se koná v pondělí 10. ledna 1994 od 9,00 do 13,00 hod. ve velkém sále Lékařského domu, Sokolská 31, Praha 2.

Téma: Děti, které jsou poškozovány.

Koordinuje: PhDr. Miluše Havlínová, CSc.

Program:

Úvodní slovo k tématu přednese doc. PhDr. Josef Langmeier, CSc.

1. Které děti považujeme za poškozené? (Přehled kategorií SZO).
2. Současný stav pomoci poškozeným dětem u nás, v Evropě a ve světě (výstupy z 1. národní konference k problematice týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte v Mostě, 10.-12.11.1993): MUDr. P. Biskup, Dětský domov - sanatorium, Strančice.
3. Jak se dovědět o dítěti, které je poškozeno? (Možnosti epidemiologického záchytu: prof. MUDr. K. Provazník, CSc., SZÚ Praha.
4. Trestání školních dětí rodičem: výchova nebo násilí? Výsledky výzkumného šetření: MUDr. E. Vaníčková, CSc. a spol., 3. lék. fak. UK, Praha.
5. Výskyt a formy týrání dětí a mladistvých v prostředí rodiny: projekt výzkumu: PhDr. M. Martinková, CSc. a spol., Institut pro kriminologii a sociální prevenci, Praha.
6. Možnosti intervence v rodině týraného a zneužívaného dítěte: PhDr. H. Halvarová a PhDr. V. Mašát, Dětské krizové centrum SOS DV.
7. Oidipus a Odysseus aneb o rodičovství: PhDr. J. Kovařík, Výzkumný ústav práce a soc. věcí, Praha.
8. Novelizace trestního zákona z hlediska ochrany dítěte: JUDr. Z. Sovák, Vrchní soud, Praha.

Českomoravská psychologická společnost - sekce klin. psychologie
Pracovní skupina pro psychologii při České pediatrické společnosti
Psychologická sekce Psychiatrické společnosti ČLS JEP

pořádají společně

75. klinicko-psychologický den.

který se koná v pondělí 14. března 1994 od 9,00 do 13,00 hod. ve velkém sále Lékařského domu, Sokolská 31, Praha 2.

Téma: Kognitivně behaviorální (psycho)terapie II.

Koordinuje: Dr. Kateřina Durecová

Zpráva o podzimním víkendovém semináři sekce psychologie zdraví na téma "Protektivní faktory zdraví, tzv. salutory"

Ve dnech 14.-17. října t.r. se konal ve Vernířovicích u Šumperka letos již druhý víkendový seminář naší sekce. Seminář jsme organizovali na přání účastníků jarního setkání. Sjelo se dohromady 38 zájemců.

Na semináři odezněla tato sdělení: J. Mareš referoval o subjektivním pojetí zdraví a jeho měření (včetně přehledu vlastních prací o subjektivním pojetí zdraví u dětí). L. Křižanová podala zprávu o měření nezdolnosti u vysokoškolských studentů. V. Hošek přednesl přehled dvaceti psychologicky významných a smysluplných funkcí tělesných cvičení a hyper a hypokinezy. M. Kubíčková se zaměřila na význam rytmu pro zdraví a duševní harmonii. D. Jandová se zabývala astmatikou a pojetím astmatu spíše jako symptomu než nemoci. C. Dostálek seznámil účastníky s psychologickými účinky přerůzných látek v nám dostupných rostlinách. D. Schneiderová se podělila o poznatky, které získala v Kanadě o jejich moledech podpory zdraví ve škole.

Bohatými zprávami z konferencí se s ostatními podělili i přítomní, kteří se během léta některé zúčastnili. J. Vaško referoval o národní konferenci o týraných dětech a prevenci tohoto jevu ve Velké Británii. D. Schneiderová měla příležitost zastupovat nás na 7. konferenci Evropské společnosti psychologie zdraví (EHPS) v Bruselu, o čemž podrobně referovala. B. Jiřincová podala zprávu o zkušenostech z kurzu rozvoje osobnosti v Brčálníku na Šumavě. J. Křivohlavý referoval o salutogenetické konferenci v Polsku (Lodž) a o konferenci věnované posilování duševního zdraví ve Velké Británii (Birminghamu).

Dostatek času byl dán nejen referujícím a následným diskusím, ale i cvičením a workshopům. Byla praktikována různá pojetí relaxačních cvičení, výcvik v umění naslouchat druhému a v umění rozhovoru. Ráno před snídaní a o přestávkách jsme se mohli účastnit harmonizujících cvičení, které obětavě vedla M. Kubíčková. V duchu svépomoci byl plánován i celovečerní zábavný program na téma "Každý něco pro každého". K jeho přípravě byl uspořádán zvláštní workshop, v němž pracovalo několik skupinek. Večer se skutečně povedl. Přesvědčili jsme se, že účinky aktivní zábavy jsou vskutku ozdravující.

Na jaře budeme pokračovat dalším víkendovým seminářem.

Za výbor sekce PZ
Doc. PhDr. Jaro Křivohlavý, CSc.

Oznámení asociací

Asociace poradenských pracovníků ve školství

Asociace uspořádala dne 23. 11. 1993 sněm svých členů a pracovníků pedagogicko - psychologických poraden. Na sněmu se jednaly otázky systému vzdělávání poradenských pracovníků v návaznosti s připravovaným zákonem o psychologické komoře ČR i no-

vele katalogu činností nařízení vlády č. 251 o platových poměrech v rozpočtových a některých dalších organizacích.

Celé organizaci i úrovni dalšího vzdělávání by velmi pomohlo zřízení metodického a vzdělávacího centra výchovného poradenství při MŠMT, o které celá poradenská obec, ale především "náš obor", na MŠMT velmi usilují. Mimo vzdělávání by se centrum mělo zabývat i standardizací a restandardizací potřebných diagnostických metod výchovného (ale nejen) poradenství.

Dále byl na sněmu probírán problém "normativů" na žáky se specifickými vývojovými poruchami učení a chování. Jelikož o peníze "jde až v první řadě", je problém velmi žhavý a vyvolává značně rozdílné názory i mezi poradenskými pracovníky. Jak známo, tak se školy začaly chovat "tržně" a začaly vykazovat nebývalé množství dětí s dysfunkcemi ve snaze vylepšit si svůj rozpočet. Celá záležitost zůstává otevřená a bude vyžadovat velmi uvážlivý postup. Asociace začala vydávat svůj zpravodaj, který by měl překonávat vzdálenost mezi kolegy a poradnami tak, jak se to např. daří manželským poradcům.

Jinak se Asociace potýká s obecnějším problémem najít kolegy schopné a ochotné překročit stín vlastní poradny a dělat nad rámec svých povinností pro poradenství jako celek (zadarmo). Proto také konstituce nové Rady Asociace pro nové funkční období bude respektovat zástupce z regionů a event. sekci za předpokladu aktivních postojů k práci v Radě. Lze předpokládat kooptaci dalších ochotných...

Za Asociaci děkuji těm kolegům, kteří ve volném čase a nad rámec své pracovní činnosti opakovaně pracují na prosazení tak potřebného zákona o psychologické komoře, event. na novelizaci Živnostenského zákona.

PhDr. Petr Klíma
Za APPŠ

Asociace klinických psychologů

Návrh vzdělávání v systematické psychoterapii podaný pro zdrav. pracovníky na MZ ČR.

DEFINICE OBORU

Psychoterapie je odborné užívání psychologických postupů a prostředků, je samostatným preventivním, diagnosticko-léčebným a rehabilitačním oborem.

Psychoterapie má zpravidla formu individuální, skupinovou a rodinnou. Používá se u dětí, mládeže a dospělých a provádí se v rámci specializovaných psychoterapeutických pracovišť, ve stacionářích, krizových centrech nebo na kterémkoli ambulantním či lůžkovém zdravotnickém zařízení. Psychoterapie je mezipředmětovou nástavbovou specializací, ve které jsou vzdělávání odborníci různých zdravotnických oborů.

VZDĚLÁVÁNÍ

Výběr pro psychoterapeutické vzdělávání

Pro přijetí k psychoterapeutickému vzdělávání je nezbytné vyloučit osobnostní a zdravotní kontraindikace pro výkon tohoto povolání. Jedná se především o procesuální psychická onemocnění a anomální osobnostní vývoj. Toto opatření se ukládá proto, že základním terapeutickým prostředkem v psychoterapii je užití vlastní osobnosti psychoterapeuta v léčebném procesu.

Vzdělávání

Vzdělávání v systematické psychoterapii se provádí na základě akreditace podle obecně platných předpisů a zákonných norem.

Ukončené vzdělání v systematické psychoterapii opravňuje k užívání psychoterapie v léčebném procesu pouze po složení specializační zkoušky v základním oboru a to v následujících případech:

1. lékaři, kteří získali odbornost na základě specializace,
2. kliničtí psychologové, kteří získali odbornost specializačním studiem předepsaným ve zdravotnictví pro psychology,
3. odborníci, kteří získali specializaci ve zdravotnictví a jejichž specializační příprava odpovídá povaze a zaměření psychoterapie.

Samostatné vykonávání psychoterapie předpokládá absolvování obecného a speciálního vzdělávání v tomto oboru.

Obecná část

Obecná část obsahuje základní teoretickou orientaci v oboru a podmínkách i způsobech jeho uplatnění.

Zahrnuje nejméně 300 hodin studia a obsahuje:

1. úvod do historie a filosofických předpokladů vývoje a praxe - nejvýznamnějších, psychoterapeutických škol a směrů, jmenovitě hlubinné a dynamické psychoterapie, existenciální a humanistické psychoterapie, behaviorální a kognitivní psychoterapie a terapie rodinné,*
2. úvod do teorie osobnosti, základní modely teorie osobnosti, osobnost v "biosociálním poli", způsoby zkoumání osobnosti,
3. úvod do vývojové psychologie, stádia a etapy vývoje, kritické body ve vývoji, výchova, význam rodiny pro vývoj osobnosti, sociální, kulturní a historické prostředí a jeho vliv na osobnostní vývoj,
4. psychoterapie a příbuzné obory,
5. úvod do rehabilitace, speciální a léčebné pedagogiky
6. úvod do psychodiagnostiky ve vztahu k psychoterapii,
7. úvod do psychosociální intervence,
8. úvod do psychosomatického lékařství,
9. úvod do psychofarmakologie,
dále pak obsahuje
10. etika v psychoterapii,
11. právní a organizační otázky psychoterapie ve zdravotnictví,
12. základy metodologie výzkumu v psychoterapii

* (jde jmenovitě o psychoanalýzu, analytickou psychoterapii, na klienta orientovanou psychoterapii, psychoterapii rozhovorem, kognitivně behaviorální psychoterapii, systematickou terapii, logoterapii a jiné).

Speciální část

Speciální část psychoterapeutického vzdělávání obsahuje tyto části:

1. teoretickou
2. zkušenostní a praktickou
3. supervizní

add. 1. část teoretická obsahuje nejméně 150 studijních hodin v těchto oblastech:

- a) speciální teorie zdravého člověka a jeho psychopatologie individuální, sociální a rodinná,
- b) speciální postupy, metody a techniky psychoterapeutického působení
- c) metodologie zkoumání léčebného působení

add. 2. část zkušenostní resp. praktická má tři varianty:

I. Vzdělávání vycházející z vlastní zkušenosti a zážitků na sobě. Do této skupiny patří především školy hlubinné, dynamické, existenciální a humanistické.

II. Vzdělávání založené na osvojení praktických postupů a dovedností v psychoterapeutickém působení a zacházení s pacienty. Sem patří především školy behaviorální, kognitivní, komunikační, systematické a směry, které pracují s použitím hypnózy a relaxace.

III. Vzdělávání založené na kombinaci systematické a dlouhodobé zkušenosti a zážitku na sobě s osvojením praktických postupů a dovedností v psychoterapeutickém působení, zacházení a jednání s pacienty. Patří sem školy, které pracují s komunikací, relaxací, hypnózou a sugescí, behaviorálními a kognitivními postupy, ale modifikované, zpravidla v kombinaci s dynamickými prvky, výkladovými postupy nebo postupy humanistické psychoterapie.

VARIANTA I

Obsahuje cvičnou analýzu nebo vlastní zkušenost v individuální a/nebo skupinové psychoterapii.

Je zaměřená buď na psychoterapii individuální nebo skupinovou.

a) pro kvalifikaci ve skupinové psychoterapii

aa) nejméně 500 hodin skupinové zkušenosti včetně zkušenosti komunitní, doporučuje se alespoň 50 hodin zkušenosti individuální

nebo ab) nejméně 350 hodin skupinové a komunitní zkušenosti a 100 hodin zkušenosti individuální s frekvencí nejméně 1x týdně.

b) pro kvalifikaci v individuální psychoterapii

ba) nejméně 300 hodin individuální zkušenosti

nebo bb) minimálně 150 hodin individuální zkušenosti s frekvencí nejméně 1x týdně a 250 hodin zkušenosti skupinové

VARIANTA II

Psychoterapeutické směry, které jsou založeny na získávání a osvojování praktických postupů, návyků a dovedností požadují:

a) pro terapii prováděnou s jedincem individuálně nebo ve skupině nejméně 350 hodin praktické výuky osobně vedené výcvikovým terapeutem

Tyto vzdělávací systémy pracují samostatně s pacientem nebo

s pacientem v rámci skupiny. Vzdělávání ani terapeutická praxe nejsou specializované pro jednotlivce a pro skupinu, ale jsou univerzální.

b) pro výcvik v rodinné terapii nejméně 350 hodin praktické výuky osobně vedené výcvikovým terapeutem zpravidla ve spolupráci s výcvikovými týmy.

Vzdělání v rodinné terapii tohoto typu neumožňuje rozšíření o psychoterapii dětí. K výkonu systematické terapie dětí je nezbytné vzdělání k tomu určené.

VARIANTA III

Kombinované směry požadují nejméně 500 hodin praktického vzdělání a osobní zkušenosti. Z toho nejméně 250 hodin je věnováno systematické a ucelené osobní zkušenosti se sebou a nejméně 250 hodin praktické výuce s nácvikem konkrétních postupů a dovedností. Tato výuka je vedena výcvikovým terapeutem, který může spolupracovat s výcvikovým terapeutickým týmem.

Vlastní zkušenosti se sebou musí obsahovat nejméně 50 hodin individuální zkušenosti a nejméně 200 hodin zkušenosti skupinové. Tento typ vzdělání se zaměřuje:

- a) na rodinnou terapii
- nebo b) na individuální a skupinovou terapii.

Pokud si psychoterapeut, který se specializoval na skupinovou a individuální psychoterapii, chce rozšířit vzdělání o terapii rodinnou, musí absolvovat speciální část určenou k získání praktických postupů a dovedností v rodinné terapii a to v počtu nejméně 250 hodin. Totéž platí v obráceném směru pro terapeuty, kteří získali vzdělání v rodinné terapii a chtějí si je rozšířit o terapii individuální a skupinovou. Musí absolvovat 250 hodin nutných k osvojení praktických postupů a dovedností pro práci s jedincem a/nebo skupinou.

add. 3. Supervize je odborné sledování psychoterapeutických dovedností nastávajícího psychoterapeuta za účelem posouzení úrovně těchto dovedností při práci s pacienty. Jedná se o nestranné hodnocení:

- i) teoretického vzdělání při praktické aplikaci
- ii) vedení terapeutického procesu
- iii) osobnostní vliv budoucího psychoterapeuta na léčebný proces

Supervize je prováděna nezávislými supervizory. Supervizor je odborník v psychoterapii, který má úplné psychoterapeutické vzdělání v daném typu psychoterapie, vede nebo vedl výuku a výcvik v psychoterapii a má nejméně desetiletou psychoterapeutickou praxi. Je jmenován na doporučení příslušného orgánu, k tomu oprávněného.

Supervizor připravuje kandidáta psychoterapie na složení předepsané zkoušky psychoterapeutické odbornosti. V jedné supervizní sesi nesmí být obsaženo více než 5 psychoterapeutických hodin či sesí.

- a) Supervize určená pro vzdělávání v I. variantě zkušenostní části speciálního psychoterapeutického vzdělávání. Psychoterapeutické vzdělávání založené na osobní analýze ne-

bo zkušenosti obsahuje nejméně 150 supervidovaných hodin nebo sesí a to v poměru ne větším než 5:1 (tzn. na pět sesí jedna sese supervidovaná). Pro individuální výcvik je to supervize individuální, pro skupinový se jedná o supervidovanou terapii skupiny.

Pokud si psychoterapeut rozšíří vzdělání o individuální resp. skupinovou zkušenost, je požadováno nejméně 100 dalších supervidovaných hodin nebo sesí v příslušném druhu terapie a to v poměru ne větším než 5:1.

Pokud si chce psychoterapeut rozšířit vzdělání o samostatnou systematickou psychoterapii dětí, musí absolvovat úplné psychoterapeutické vzdělání v individuální nebo skupinové psychoterapii. Poté předloží k supervizi 100 psychoterapeutických hodin nebo sesí a to v poměru ne větším než 5:1.

Doporučuje se, aby alespoň 20 supervizních hodin nebo sesí bylo věnováno vztahům mezi terapeutem a dětským pacientem.

- b) Supervize určená pro vzdělávání ve II. variantě zkušenostní části speciálního psychoterapeutického vzdělávání

Psychoterapeutické vzdělávání založené na získávání praktických postupů, návyků a dovedností obsahuje nejméně 150 hodin supervize. Není určující, zda jsou předkládány psychoterapeutické hodiny nebo sese s jednotlivcem nebo ve skupině a to v poměru ne větším než 5:1.

Psychoterapeuti, kteří pracují s rodinami, předloží k supervizi ne méně než 150 hodin nebo sesí s rodinou a to v poměru ne větším než 5:1.

Doporučuje se, aby alespoň 20 supervizních hodin nebo sesí bylo věnováno vztahům mezi terapeutem a pacienty.

Ti psychoterapeuti, kteří chtějí provádět samostatnou systematickou psychoterapii dětí, musí mít ukončen psychoterapeutický výcvik a poté předloží k supervizi nejméně 100 psychoterapeutických hodin či sesí s dětmi.

Výcvik v rodinné terapii uvedeného typu neopravňuje psychoterapeuta k provádění samostatné systematické psychoterapie dětí. Východiskem k psychoterapii dětí je výcvik v individuální nebo skupinové psychoterapii.

- c) Supervize určená pro vzdělávání ve III. variantě zkušenostní části speciálního psychoterapeutického vzdělávání

Psychoterapeutické vzdělání založené na kombinaci systematické a dlouhodobé zkušenosti a zážitku na sobě s osvojením praktických postupů a dovedností v psychoterapeutickém působení, zacházení a jednání s pacienty obsahuje nejméně 150 hodin supervize:

- a) zaměřené na práci s jednotlivcem a skupinou
- nebo b) zaměřené na práci s rodinou
- a to v poměru ne větším než 5:1.

Výcvik ve variantě III. lze rozšířit o samostatnou systematickou psychoterapii dětí tehdy, předloží-li kandidát k supervizi nejméně 100 dalších psychoterapeutických hodin s dětmi a to v poměru ne větším než 5:1.

Další podmínky vzdělávání

Psychoterapeutické vzdělávání se provádí akreditovanými učiteli na akreditovaných pracovištích.

Akreditované pracoviště - musí splňovat akreditační podmínky,

tz. musí na něm pracovat alespoň jeden akreditovaný učitel pro psychoterapii a musí se na něm provádět rozvinuté psychoterapeutické programy.

Akreditovaný učitel - atestovaný lékař, klinický psycholog, výjimečně jiný vysokoškolák, který má psychoterapeutické vzdělání

- alespoň 10 let samostatné praxe v oboru
- pedagogické zkušenosti v trvání nejméně tři let
- odborné publikace s psychoterapeutickou problematikou

Zakončení psychoterapeutického vzdělávání

Psychoterapeutické vzdělání je zakončeno předepsanou zkouškou, která se skládá z písemné práce, ústního pohovoru a praktického zvládnutí předepsané psychoterapeutické situace. Zkouška se provádí před státní zkušební komisí.

Přechodná opatření

Přechodná opatření se týkají těch psychoterapeutů, kteří v minulosti absolvovali psychoterapeutické vzdělání v odlišném rozsahu a podobně než shora uvedené, ale vykonávání psychoterapie je součástí jejich pracovní náplně. Tito psychoterapeuti jsou způsobilí k výkonu systematické psychoterapie, pokud dosavadní psychoterapeutické vzdělání doloží k tomu určenému orgánu, který na základě individuálního posouzení vydá příslušné oprávnění. To se týká rovněž psychoterapeutů vysokoškolsky vzdělaných v jiném oboru než je shora uvedeno.

Toto opatření je vydáno proto, že dosud nebyly stanoveny pevné podmínky pro psychoterapeutické vzdělání, stejně tak jako nebyla psychoterapie ustavena jako samostatný obor.

Příslušný, k tomu oprávněný orgán, vydá o psychoterapeutickém vzdělání potvrzení na základě žádosti.

Návrh byl vypracován rozšířeným výborem Společnosti pro psychoterapii a rodinnou terapii Léč. společnosti JEP na základě rozsáhlé dvouleté diskuse v sekcích společnosti. Návrh byl konzultován s výborem Psychiatrické společnosti JEP a zástupci asociací. Rovněž byl připomínkován zahraničními odborníky.

Asociace forenzních psychologů

Dne 19. 11. 1993 se konala valná hromada AFP. Asociace stanovila 3 hlavní oblasti působnosti:

- 1) soudně znalecká činnost,
- 2) korektivní psychologie (zahrnuje činnost psychologů ve sféře penitenciární, postpenitenciární, preventivní práce s rizikovou populací a poradenství v oblasti práva),
- 3) forenzní personalistika.

Na valné hromadě byly m. j. schváleny kvalifikační předpoklady pro uchazeče o znalecký dekret:

- ukončené studium jednooborové psychologie (prezidium může udělit výjimku)

- teroetická příprava (kurs na akreditovaných pracovištích), kterou může nahradit vědecká nebo publikační činnost v oboru,
- 5 let praxe v psychologické diagnostice a doporučení akreditovaného psychologa.

K dosavadním znalcům se AFP bude vyjadřovat pouze v případě potíží.

Oblast korektivní psychologie bude řešena na příští valné hromadě, podobně jako oblast forenzní personalistiky, jejíž legislativní zakotvení je otázkou nejbližší budoucnosti.

Za výbor AFP:
PhDr. Daria Netíková

Posuzování psychické způsobilosti k výkonu profese pracovníka soukromé bezpečnostní služby (SBS)

Problematika posuzování psychické způsobilosti pracovníků SBS byla otevřena na stranách časopisu Květy v č. 44, kde mimo jiné byly ventilovány názory psychologa Dr. Hubálka ze soukromé firmy Alea. Jako ohlas k tomuto článku poskytují informace další odborníci sdružení v Asociaci psychologů práce a organizace, Asociaci forenzních psychologů a na policejních psychologických pracovištích. Jde o početnou skupinu asi 400 odborných psychologů, kteří se zabývají touto problematikou od vzniku první jednotky městské policie či SBS v rámci České republiky. Souhrn názorů k této problematice poskytl PhDr. Václav Lukeš se souhlasným stanoviskem výše uváděných profesních skupin.

Problém posuzování psychické způsobilosti pracovníků policie či soukromých bezpečnostních služeb je velmi složitý a jako takový je mnoho let soustavně sledován. První zmínka o povinném vyšetřování zaměstnanců tohoto typu je evidovaná již v období první republiky, kdy každý žadatel do policie či četnictva se musel ze zákona podrobit psychologickému vyšetření a bez doporučujícího stanoviska nemohl být přijat. Poslední evidovaný doklad z tohoto období je v materiálech MV z roku 1936.

Podobným způsobem byli vyšetřováni i žadatelé o licenci detektiva v období první republiky. Vyšetření prováděl výhradně Psychotechnický ústav v Praze. V období 1937 až 1970 byla tato povinnost zrušena a od roku 1970 zavedena jako povinnost jen u policie.

V návaznosti na zkušenosti Psychotechnického ústavu, zkušenosti s výběrem policistů v letech 1970 až 1990 a v poslední době i na základě informací u policejních útvarů USA, SRN, Holandska a jinde byl postupně vypracován systém vyšetření policistů srovnatelný se zahraničím, který s vysokou predikční hodnotou ukazuje další adaptaci či možnosti selhávání policistů. Vyšetření u policie je vedoucími pracovníky respektováno, provádějí ho výhradně policejní psychologové, kteří mimo absolutorium civilní univerzity mají i odborné policejní školy a odbornou praxi na všech útvarech. Tito odborníci jsou zaměřeni zejména na tzv. pracovní psychologii, tedy na výběr a posuzování psychické způsobilosti

pro určitou profesi.

Po vzniku první SBS současně se založením Asociace psychologů práce a organizace došlo k okamžitému vzájemnému předávání zkušeností odborníků, jejichž celkovou odbornost garantuje asociace po ověření příslušných dokladů o vzdělání a další kvalifikaci. Po vzniku Asociace forenzních psychologů (psychologů pracujících v oblasti práva) je pak spolu s psychologickou službou MV postupně vypracováván projekt odborného školení případně atestací psychologů k této problematice. O možnosti stáží a školení psychologů bylo informováno ve Zpravodaji ČMPS č. 14/1993. Absolventi těchto kurzů či školení se mohou prokázat na požádání potvrzením či doporučujícím dopisem příslušné asociace a potvrzením o odborné stáži ze specializovaných pracovišť. Tento způsob prokazování odbornosti navrhuje do té doby než kompetentní ministerstvo, příp. psychologická komora rozhodnou o definitivní formě osvědčení či akreditace pro tuto odbornou činnost.

Ve výše uváděném článku je publikován názor Dr. Hubálka, že odborné vyšetření může provádět výhradně klinický psycholog. Tento názor v žádném odborném časopise ani v žádném jednání odborníků nebyl obecně přijat. K tomu uvádíme, že klinický psycholog (Hartl P., Psychologický slovník, Praha 1993) je odborník na diagnostiku a terapii duševních chorob, nikoliv tedy na poradenskou činnost v rámci manželského poradenství, manažerského poradenství či výběru zaměstnanců pokud tuto odbornost nezískal dalším postgraduálním studiem či dlouholetou systematickou praxí. Aktivity klinického psychologa jsou tedy zcela adekvátní v oblasti tzv. patologie a terapie.

Toto hledisko však při výběru pracovníků SBS či členů městských policíí je důležité, ale nestačí. V těchto případech se jedná především o posouzení psychické způsobilosti k výkonu profese. Nejde přitom o profesi jednoduchou, ale naopak o velmi složitou, jejíž náplň a povinnosti jsou či budou přesně určeny zákonem. Nevystačíme tedy jen s konstatováním, že klient je psychicky normální, ale je třeba m.j. posoudit, zda rozumové schopnosti klienta umožňují pochopení vyhlášek a zákonů, jejich výklad veřejnosti, úspěšné zvládnutí kurzů a středních škol. Je třeba posoudit, zda senzomotorické schopnosti umožňují řízení vozidel s právem přednosti v jízdě, zda vlastnosti a rysy osobnosti umožňují adekvátní jednání s lidmi, zda klient je tak disponován, že zvládne přidělenou techniku a zbraň. Jde tedy o posouzení jedince, zda v rámci zdravé normy populace má či nemá vlastnosti a schopnosti nutné pro výkon specifické profese.

K tomu, aby mohl psycholog adekvátně posoudit tyto požadavky, je zcela nutné, aby mimo vlastní diagnostiku dokonale zvládl Zákon o městské policii, Zákon o zbraních a střelivu, Zákon o SBS (pokud bude vydán) a zdravotní předpisy armády a policie, které zřejmě zatím jediné se zabývají posuzováním psychické způsobilosti pracovníka se zbraní. Je nutné, aby se psycholog sám dokonale seznámil s činností jednotlivých služeb v rámci městské policie či SBS, znal náplň práce jednotlivých odborností, sám prodělal střelecký výcvik. Jedině tak může vhodným způsobem aplikovat teoreticky předané zkušenosti při vlastním posuzování zaměstnanců SBS. Podobné a zcela oprávněné požadavky mají i jiné skupiny od-

borníků. Například dopravní psychologové musejí skládat zkoušky na řidičské oprávnění C,D a absolvovat roční postgraduál, aby měli vlastní představu o zátěži řidičů. Rovněž tak kliničtí psychologové absolvují někdy mnohaletá školení před zahájením psychoterapie.

V souladu s tím doporučujeme, aby každý psycholog, jehož odbornost je zaštitěna asociací, nejprve sám absolvoval školení či atestace v této oblasti a teprve potom samostatně rozhodoval o přijetí či nepřijetí do SBS či městské policie. Řada našich kolegů, včetně vysokoškolských učitelů, tuto formu akceptovala a stáže již absolvovala na navrhovaných specializovaných pracovištích.

Poslední připomínka k účtování těchto odborných vyšetření. Je samozřejmě věcí zadavatele, na jakou smluvní cenu přistoupí. Z etických důvodů však absolventům odborných školení doporučujeme, aby své vyšetření účtovali v souladu s akceptovatelnými cenami Asociace dopravních psychologů, příp. analogicky s paragrafy Zákona o znalcích a tlumočnících č. 77 z roku 1993. Vysoká cena za vyšetření nemusí ještě vytvářet terén pro vysokou predikční hodnotu. Může však vytvářet stresující situaci pro psychologa, který pak obtížněji formuluje příp. nedoporučující stanovisko.

S názorem Dr. Hubálka, že vyšetření musí realizovat kvalifikovaný odborník, lze bezesbýtku souhlasit. Problémem však zůstává, kdo z psychologů, jakým způsobem a po jaké délce praxe přímo v tomto úseku psychologické činnosti se odborníkem může stát.

PhDr. Václav Lukeš
PhDr. Stanislav Hájek
Asociace forenzních psychologů

Česká asociace psychologů práce a organizace

Nedorozumění nebo nekorektnost psychologů?

V posledním Zpravodaji ČMPS (září 1993, č. 15, str. 3) se objevil článek, nadepsaný "Setkání s prezidentem", kde se píše, citují: "...setkání pana prezidenta se zástupci psychologické obce...". Že skutečně šlo právě o toto, vyplývá také z předchozího textu: opět citují: "... jako jedno ze serie pravidelných debatic poděkerů pana prezidenta se zástupci profesních... Z uvedených jmen psychologů, kteří se diskuze zúčastnili, však vyplývá, že šlo spíše pouze o některé vybrané členy psychologické obce a to navíc s jednostranným odborným zaměřením. Jestliže byl pan prezident skutečně informován ve smyslu uvedeného článku, že totiž se setkává se zástupci psychologické obce, pak došlo k politováníhodné nekorektnosti se strany těch, kteří jsou o tématické členitosti psychologické obce informováni.

Nadto však dále: Jestliže šlo skutečně o "... artikulaci vidění současného společenského dění ... a ... zkušenost psychologa s dopadem probíhajících společenských změn na psychiku jednotlivce ...", pak nelze než konstatovat, že pohled z nitra psychiatrických či zdravotnických zařízení není skutečně jediný možný

a ani snad nezkreslený. Právě naopak: členové asociace manžel-
ských poradců by jistě mohli nabídnout cenné postřehy ke krizi
současné rodiny, pedagogicko psychologických poradců k výchovným
problémům současné mládeže, forenzních psychologů k fenoménu zvý-
šené kriminality a členové asociace psychologů práce a organizace
k otázkám zaměstnanosti, možnosti zlepšení personální práce,
zvláště v rozpočtových organizacích i k začleňování postižených
občanů do normálního pracovního života. Je možné, že neuveřejněná
jména účastníků diskuze by mohla leccos poopravit, ale to se však
nestalo.

Nutno ještě dodat, že naprostá většina asociací nutně vznik-
la teprve po listopadu 1989 a má tedy představitele demokraticky
zvolené členstvem na základě registrace a přijatých stanov. A na-
opak má členskou základnu, jejíž příslušníci musí podle demo-
kraticky přijatých stanov splnit jisté předpoklady, aby byli při-
jati za členy.

Kromě toho se asociace zabývají nejen úzce odbornými profes-
ními úkoly, ale hlásí se i k širší odpovědnosti za demokratický
vývoj u nás. Jako příklad uvádím Programové prohlášení České aso-
ciace psychologů práce a organizace (Psychologie v ekonomické
praxi 1993, XXVIII, 2, str. 72), které se hlásí k etickým huma-
nitním ideálům, zdůrazňuje péči o dodržování lidských práv, pod-
poruje svobodné podnikání a zavazuje se pečovat nejen o odbornou,
ale i o morální úroveň členstva, jakož i důsledně odmítat bagate-
lizování principů aplikace našeho oboru a jeho základních postu-
látů.

V závěru uvádí autorka článku, že účastníci schůzky chápou
setkání s panem prezidentem "jako výzvu k dalšímu promyšlení na-
stolených témat", aniž by uvedla, o jaká témata konkrétně šlo.
Jménem naší asociace sdělují, že se k práci nad "nastolenými té-
maty" hlásíme, případně jsme připraveni k formulaci dalších. Kro-
mě toho, můžeme také již dnes poskytnout publikované výsledky ta-
kového naší činnosti.

Doc. PhDr. Zbyněk Bureš, CSc.
předseda České asociace psycho-
logů práce a organizace

Za PhDr. Alenu Krouskou

V říjnu 1993 nás opustila kolegyně Alena Krouská. Studovala
filozofii u J. B. Kozáka a J. Krále v letech 1945 až 1950
a psychologii u prof. Stavěla, Příhody a dalších. V počáteční fá-
zi své profesionální dráhy se věnovala klinické psychologii, poz-
ději se stala podnikovým psychologem v Tesle Rožnov. Prodělala
statečně všechny fáze průkopníka psychologie práce v podniku. By-
la velmi skromná, pracovitá, kooperativní a vzdělaná v humanit-
ních oborech. Budeme rádi na ni vzpomínat.

Doc. PhDr. Zbyněk Bureš, CSc.

Různá oznámení

Kabinet psychologie ILF

Plán přednáškového cyklu pro psychology zařazené do speciální průpravy v klinické psychologii na leden - červen 1994

6.1.94	10-12	dr. J. Ženatý: Kazuistické konzultace (zaměřené pře-
devším na dospělé, posluchači přinesou rozpracovaný
kazuistický materiál).
	13-16	doc. P. Říčan: Metody klinické psychodiagnostiky.
Měření inteligence.
3.2.94	10-12	dr. D. Krejčířová: Kazuistické konzultace (zaměřené
především na děti, posluchači přinesou rozpracovaný
kazuistický materiál).
	13-16	doc. J. Vymětal: Humanistické přístupy v psychote-
rapii. Psychoterapeutický rozhovor.
3.3.94	10-12	dr. J. Ženatý: Kazuistické konzultace.
	13-16	doc. J. Langmeier: Základní vývojové teorie
7.4.94	10-12	dr. D. Krejčířová: Kazuistické konzultace
	13-16	dr. I. Chodura: MMPI, dotazníkové metody v psycho-
diagnostice dospělých
5.5.94	10-12	dr. J. Ženatý: kazuistické konzultace
	13-16	dr. K. Balcar: Psychoterapie u poruch chování
v dětství a dospívání. Psychoterapie u poruch osob-
nosti. Sugestivní, hypnotické a autoregulační pos-
tupy v psychoterapii.
2.6.94	10-12	dr. D. Krejčířová: Kazuistické konzultace
	13-16	dr. D. Krejčířová: Dysharmonický vývoj osobnosti a
poruchy chování v dětství.

Konzultace se konají v budově Ředitelství ILF, Ruská 85,
Praha 10. Není potřeba zvláštní přihlášky.

Kursy a odborné stáže na leden až červen 1994

Kurs speciální průpravy v klinické psychologii
vedoucí: dr. J. Ženatý, termín: 25.-29.4.94, místo konání: ILF
Praha, Budějovic. nám. 15, počet úč.: 20, určení: pro psychology
zařazené do speciální průpravy v klinické psychologii.

Pokračovací kurs v Rorschachově metodě - III.
vedoucí: dr. J. Ženatý, termín: 7.-9.3.94, místo konání: Praha,
FTN, Kukučínova ul, Vzdělávací centrum, počet úč.: 20, určení:
pro absolventy 2. části pokračovacího kursu a pro pokročilé v té-
to metodě.

Kurs dětské klinické psychologie
vedoucí: dr. D. Krejčířová, termín: 21. - 23.3.94, místo konání
FTN, Kukučínova ul, Vzdělávací centrum, počet úč.: 20, určení:
pro klinické psychology pracující s dětmi (náplň - aktuální pro-
blematika práce v dětské psychologické ambulanci, psychické
a psychosomatické poruchy a onemocnění v dětství, diagnostické
a terapeutické postupy). Ubytování bez záruky.

Kurs: Psychologická problematika neurologických onemocnění u dětí
vedoucí: dr. D. Krejčířová, termín: 5.-6.5.94, místo konání: Praha, FTN, Kukučínova ul., Vzdělávací centrum, počet úč.: 15, určení: pro psychology a lékaře pracující s dětmi s neurologickým onemocněním (psychol. diagnostika u dětských epilepsií, DMO, psychosociální aspekty).

Kurs Ellisovy racionálně-emozivní psychoterapie
vedoucí: dr. K. Balcar, termín: 3. - 5.2.94, místo konání: Praha, FTN, Kukučínova ul., Vzdělávací centrum, počet úč.: 20, určení: pro psychology, lékaře nebo jiné odborníky, kteří provádějí psychoterapii či psychologické poradenství s dospělými (náplň: teoretická východiska a praktické metody racionálně-emozivní terapie. Závěrečné do praktického provádění v individuální a manželské terapii nebo poradenství).

Odborná stáž v dětské klinické psychologii
vedoucí: dr. D. Krejčířová, termín: 17.-28.1.94, místo konání: kabinet psychologie ILF, počet úč.: 2, stáž není vázána na kvalifikační zkoušku.

Odborná stáž v psychologické vývojové diagnostice
(klinicko-psychologická práce s dětmi do 3 let věku)
vedoucí: dr. D. Krejčířová, termín: 7.3.-18.3.94, místo konání: kabinet psychologie ILF, počet úč.: 2, stáž není vázána na kvalifikační zkoušku.

Odborná stáž v pediatričké psychologii
(psychol. práce s dětmi s psychosomatickým nebo somatickým onemocněním)
vedoucí: dr. D. Krejčířová, termín: 30.5.-10.6.94, místo konání: kabinet psychologie ILF, počet úč.: 2, stáž není vázána na kvalifikační zkoušku. Ubytování bez záruky.

Na kurzy a odborné stáže je třeba se **VČAS** přihlašovat na adresu: pí J. Březovská nebo D. Petrášová, kabinet psychologie ILF, Thomayerova nem., Vídeňská 800, 146 29 Praha 4-Krč.

UPOZORNĚNÍ PRO PSYCHOLOGY PRACUJÍCÍ VE ZDRAVOTNICTVÍ

Zhruba od léta 1994 bude platit nový zákon o zdravotnických pracovnících a jejich dalším vzdělávání. Nejste-li dosud zařazeni do speciální průpravy (t.j. nemáte-li index), požádejte písemně na MZ ČR, odd. vědy a vzdělávání o zařazení do speciální průpravy a zpětný zápočet praxe. Podle nového zákona bude specializační průprava náročnější a bude mít charakter výběrový (nebude pro všechny).

Pražská psychoterapeutická fakulta (PPF)

PPF byla založena PhDr. J. Růžičkou a Doc. MUDr. J. Skálou, CSc. jako nezávislý a u nás dosud neotevřený způsob studia. Fakulta si klade za úkol poskytnout široký pohled na psychoterapii, který by umožňoval studentům srovnání a vlastní názor. Zároveň představuje přední odborníky, se kterými se mají posluchači možnost setkat spíše z literatury než osobně.

Studium na PPF je postgraduální, víkendové, rozvržené do tří let. Přednáší se vždy poslení víkend v měsíci (září - červen, výjimkou je prosinec) a to v pátek od 16,00 do 20,00 a v sobotu od 9,00 do 18,00. Základní teoretické studium obsahuje 324 hodin přednášek. Fakulta pořádá také volitelné semináře, debaty a kolokvia s významnými psychoterapeuty a odborníky příbuzných oborů.

Teoretické studium na fakultě je určeno všem zájemcům o psychoterapii, jednak odborníkům a jednak těm, kteří chtějí získat co nejvíce vědomostí v tomto oboru. Proto není prováděn žádný výběr posluchačů. Přednášek i seminářů se může zúčastnit kdokoli.

Výuka na PPF má jednu zvláštnost. Není organizována posloupně, ale blokově. Předmětné okruhy jsou relativně vnitřně autonomní, takže je prakticky možné začít studium kdykoliv a postupně se dopracovat k těm okruhům, které posluchač dosud neabsolvoval. Výuka funguje na principu "pater nosteru" a je soustředěna především do tří oblastí:

1. Předměty a obory, se kterými psychoterapie souvisí, a to buď původem, předmětem zájmu nebo způsobem uvažování. Jsou to např. filosofie, teologie, kulturní antropologie, sociologie, psychologie a teorie osobnosti, vývoje osobnosti a rodiny.

2. Základní psychoterapeutické směry, školy a přístupy. Jsou to např. dynamické a hlubinné školy a směry, humanistická a existenciální psychoterapie, behaviorální psychoterapie, systematické a systémové psychoterapeutické směry individuální, skupinové a rodinné terapie.

3. Předměty speciální. Zahrnují základy psychodiagnostiky, dále práci s některými základními diagnostickými okruhy pacientů, práci se sny, psychoterapeutickým vztahem, věkovými zvláštnostmi pacientů a klientů, psychoterapii aplikovanou v poradenství a psychoterapii tzv. zdravých lidí. Tato část se opírá o kazuistiku a konkrétní psychoterapeutickou praxi.

Po absolvování 8 víkendů je možné složit klasifikovaný zápočet a to buď písemnou nebo ústní formou. Po absolvování dalších 7 víkendů je možné složit ústní zkoušku. Závěrečnou zkoušku posluchač získá po tříletém studiu a to na základě obhajoby písemné práce na některé ze zvolených témat. Pokud si posluchač zapíše seminář, obdrží zápočet za každých pět docházek. Semináře probíhají o víkendech nebo v termínech, které si posluchači s vedoucím semináře domluví, stejně jako místo konání.

Po složení závěrečné zkoušky obdrží student doklad o ukončení teoretického studia. Tento doklad však neopravňuje k výkonu povolání psychoterapeuta. Výkon povolání je vázán příslušnými předpisy a nařízeními, které jsou rezortní povahy. Pro odborníky ve zdravotnictví budou nepochybně platit předpisy jiné, než např. v rezortu školství. Úplné psychoterapeutické vzdělání je podmíněno teoretickou přípravou, vlastním psychoterapeutickým výcvikem a prací s klienty, která je supervidovaná k tomu oprávněným supervizorem.

Psychoterapeutická fakulta pořádá také další část potřebnou pro úplné psychoterapeutické vzdělání, totiž psychoterapeutickou zkušenost a to ve výcvikových zkušenostních skupinách, které jsou organizovány komunitně-skupinovým způsobem. Ve spolupráci s Institutem psychoterapie pak bude také poskytovat potřebnou supervizi.

Řada přednášek je obsažena ve studijních materiálech, které fakulta vydává pro své posluchače.

PPF bude usilovat o získání akreditace k tomu, aby absolvování teoretického studia bylo uznáno a respektováno jako vzdělání speciální. Akreditační podmínky však dosud nejsou stanoveny, takže tento úkol před fakultou ještě stojí.

PPF je institucí soukromou, která však nemá čistě komerční poslání. Fakulta není podporována ani státem, ani jiným právním nebo fyzickým subjektem. Posluchači budou pravidelně informováni o hospodaření fakulty.

PPF usiluje o vybudování klinických a jiných odborných pracovišť.

Termíny nejbližších přednášek: 28. a 29.1.94, 25. a 26.2.94, 25. a 26.3.94 v Městské knihovně, Praha 1. Informace je možno získat telefonicky: doc. Skála: 2491 1364, dr. Růžička: práce - 43 89 19, domů - 54 73 91 nebo písemně: PPF, Apolinářská 4, 128 00 Praha 2.

Doc. MUDr. J. Skála, CSc.

PhDr. J. Růžička

Výcvik ve skupinové psychoterapii

Nabízíme možnost získat psychoterapeutické dovednosti formou absolvování výcvikové psychoterapeutické komunity.

Komunita zahájí činnost v červnu 1994. Trvání základního výcviku je 5 let při frekvenci 3 víkendových a jednoho týdenního setkání komunity v roce. Výcvikové psychoterapeutické skupiny povede tým lektorů se supervizory: PhDr. Eduard Urban, PhDr. Jaroslav Šturma, MUDr. Jiří Krombholz.

Základní náplní výcviku bude sebezkušenostní psychoterapeutická skupina dynamicky orientovaná, dále relaxační techniky (autogenní trening), deníky, kluby, vedení psychoterapeutické komunity. Součástí programu bude seznámení s dalšími psychoterapeutickými technikami - hypnózou, psychodramatem, psychogymnastikou a dalšími, ev. i dle dohody s frekventanty.

Možnost získat osvědčení o způsobilosti k výkonu psychoterapeutické praxe (za předpokladu minimálně 80% účasti a doplnění teoretického vzdělání).

Předpokládaná cena školného (je orientační, vychází zhruba ze současného sazebníku VZP) je cca 2 500 až 3 000,- Kč ročně, závisí též na počtu frekventantů. Náklady na přímé výdaje (uby-

tování, strava, eventuální externí lektori) se budou řídit aktuální cenovou situací.

Přihlášky se stručnou osobní charakteristikou pošlete na adresu:

PhDr. Eduard Urban, Mánesova 28, 120 00 Praha 2 nebo
MUDr. Jiří Krombholz, psych.odd., Kytlická 758, 190 00 Praha 9
PhDr. Jaroslav Šturma, Dětské centrum Paprsek, Šestajovická 19, 190 00 Praha 9.

Volná místa

VÝZVA: Stále a opakovaně se vyskytují velmi výhodná pracovní místa v oblasti psychologie práce a organizace, zvláště v personalistice, která však záhy mizí, protože nemohla být včas obsazena. Mezery pohotově využívají ne plně kvalifikovaní pracovníci. Je proto nutné vytvořit jistý zásobník těch, kteří uvažují o změně zaměstnání nebo přímo práci potřebují. Zájemci o vstup do takového zásobníku se mohou hlásit - nejlépe písemně - sekretariátu ČAPPO, paní Filecové, Oldřichova 19, 128 00 Praha 2. Důvěrnost je zaručena.

Doc. PhDr. Z. Bureš, CSc.

Vězeňská služba ČR - Ústav pro výkon trestu odnětí svobody, Ostrava - Heřmanice, přijme psychologa - psycholožku. Platové zařazení T 10 + příplatek 500 Kč měsíčně + možnost osobního příplatku do 40 %. Zájemci se mohou informovat na personálním referátu výše uvedeného ústavu osobně nebo telefonicky (6 211 044, 6212 386 - klapka 320,321). Činnost penitenciárního psychologa obsahuje psychodiagnostiku - pracovníků, odsouzených i obviněných osob. Individuální i skupinovou práci s odsouzenými, intervenci v krizi, poradenskou činnost, organizaci a řízení sociálně psychologického výcviku personálu a podobně. Uvítali bychom zkušeného psychologa s praxí a výcvikem, není však podmínkou.

Přátelé,

máme pomalu za sebou první český rok. Doufám, že byl tak pěkný, jak jsme si všichni přáli. A můžeme si znovu přát: souhlasné úsměvy vládců a poslanců při legalizaci psychologického místa na slunci, Kočárníkům vstřícně otevřený měsíc, nakladatelské pulty prohýbající se pod tíhou kvalitní psychologické literatury za dostupné ceny, psychodiagnostické testy de lux vybavené všemi náležitostmi pro zodpovědné používání, útulné prosluněné pracovny, houfy klientů nedočkavě čekajících, aby se našim erudovaným působením mohli zázračně zlepšit...

Nebo že bychom si přáli, abychom měli kolem sebe lidi, které máme rádi a oni mají rádi nás?

Šťastný a veselý!

Hana Junová

Faint, illegible text on the left page, possibly bleed-through from the reverse side. The text is arranged in several paragraphs and appears to be a formal document or report.

Faint, illegible text on the right page, likely bleed-through from the reverse side. The text is arranged in several lines and appears to be a formal document or report.